

LEERLIJN

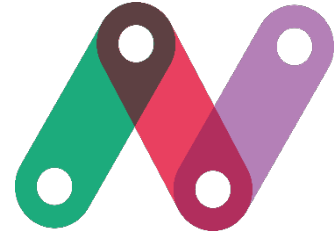
ERFGOED

Introductie erfgoededucatie

Groep 1-8

Informatie over Erfgoedonderwijs

Wat verstaan we onder cultureel erfgoed?

Cultureel erfgoed kan een archeologische vondst zijn of een gebouw, landschap, archiefstuk, historische kaart, oude foto en voorwerp. Maar het kunnen ook verhalen, ambachten, tradities, gebruiken en rituelen zijn (immaterieel erfgoed). Het zijn de tastbare sporen van culturele uitingen die door voorgaande generaties zijn bewaard en waar we in het heden (opnieuw) betekenis aan geven.

Erfgoededucatie wat houdt dat in?

Erfgoededucatie gaat over maken, bewaren, betekenis geven en doorgeven. Door te zeggen dit is 'erfgoed' geven we als gemeenschap aan dat we het willen bewaren voor de toekomst. Erfgoed is niet neutraal, maar context- en tijdgebonden. Mensen geven immers steeds opnieuw betekenis aan de wereld om zich heen. Het denken over erfgoed ontwikkelt zich door de tijd heen, maar verschilt ook van groep tot groep en zelfs per persoon. Iedereen kijkt vanuit zijn eigen achtergrond en perspectief.

Wat is erfgoedwijsheid?

Uiteindelijk willen we dat de leerlingen een kritisch vermogen ontwikkelen om het erfgoed te bevragen en betekenis te geven in het nu. Erfgoedwijze leerlingen ontwikkelen namelijk een genuanceerde en open blik op erfgoed en de betekenis ervan voor henzelf en anderen.

Opzet leerlijn:

De leerlijn Erfgoed bestaat uit twee lessen per groep. De lessen voor groep 1 en 2 zijn gecombineerd. Per leerjaar ligt de nadruk van een les met name op het verkennen en onderzoeken van het lokale erfgoed en werken we in de andere les meer aan burgerschapsthema's.

Opbouw van de lessen

- 1] ORIËNTEREN - oriëntatie op het onderwerp,
- 2] ONDERZOEKEN - het onderzoeken van verschillende perspectieven,
- 3] UITVOEREN - het uitwerken van een eigen perspectief,
- 4] EVALUEREN - reflectie op het proces en onderwerp.

Vorbereiding

Reserveer de leskist bij CKC door te mailen naar info@cultuurentechneekopschool.nl. Kijk voor elke les goed of je fysieke materialen uit de kist nodig hebt. Veel van de lesmaterialen zoals bijlages en werkbladen zijn ook online te vinden.

Werk je digitaal zonder leskist? Klik dan op de linkjes in de materialenlijst of kijk op de website www.cultuurentechneekopschool.nl/leerlijnen/erfgoed.

Tip: voor alle lessen is het aan te raden het digibord te gebruiken, zodat bijlages getoond kunnen worden. Ook kun je op deze manier werkbladen bespreken met de leerlingen.

Vaardigheden

De leerlingen leren vanuit verschillende perspectieven naar erfgoed te kijken, hun empathisch vermogen te ontwikkelen en om genuanceerder te denken. De kinderen worden gestimuleerd te bedenken, te verwoorden en te voelen wat zijzelf en andere mensen vinden van het erfgoed. Op deze manier ervaren leerlingen dat hun stem ertoe doet en dat ze actief (mee) kunnen doen aan betekenisgeving. Door deze aanpak valt erfgoedwijsheid niet alleen onder cultuureducatie, maar sluit het ook goed aan bij doelen van Burgerschap, Taalonderwijs, Vreedzame school en meer.

Wat kun je verwachten van leerlingen tussen de 4-9 jaar?

Centraal staat het herkennen en benoemen van de wereld om zich heen. Het leren gaat meer en meer via (beeld)taal. Laat het kind veel verschillende dingen zien en benoemen, stel je vragend op! Hierdoor zal hun wereld steeds meer nuances krijgen. De verbeeldingskracht is nog groot. De waarneming voedt deze verbeeldingskracht.

Wat kun je verwachten van leerlingen tussen de 9-12 jaar?

De (zichtbare) werkelijkheid staat centraal en de mening van anderen (leeftijdsgenoten). Stimuleer een onderzoekende houding, stel vragen, laat meerdere kanten zien (standpunt/ perspectief), alleen zo wordt het een zinvolle ervaring en blijven ze niet hangen in stereotypen en vooroordelen. Andere (zaak)vakken kunnen worden gekoppeld aan het erfgoed, zodat er een bredere context ontstaat.

Tip

Vaak wordt erfgoedonderwijs gekoppeld aan geschiedenisonderwijs, wat een logische stap is. Het zijn immers deze tastbare sporen van de (lokale) geschiedenis, die het verleden tot leven brengen. Maar erfgoededucatie heeft veel meer potentie en kan gekoppeld worden aan thematische onderwijs of vakken als taal, rekenen, oriëntatie op jezelf en de wereld, literatuur, beeldende vorming, muziek, dans, drama én burgerschap. Zet erfgoed bijvoorbeeld in als bron voor onderzoek of ter illustratie van een onderwerp of het trainen van bepaalde vaardigheden, zoals kritisch leren denken.

Colofon

De leerlijn Erfgoed is ontwikkeld door Angela Manders | ArteKino in opdracht van Cultuur en Techniek op School met dank aan Gemeente Zoetermeer.

Neem bij vragen contact op via info@cultuurentechiekopschool.nl

Voor meer informatie: www.cultuurentechiekopschool.nl

April 2024